

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИХОВНОЇ РОБОТИ В ОРГАНАХ ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

Лукашенко А.А.,
к.ю.н.

Національна академія внутрішніх справ

У статті аналізуються норми конституційного права щодо напрямів кадрової політики з організації виховної роботи в органах внутрішніх справ України. Виділено проблемні питання правового виховання та шляхи його вдосконалення у чинних загальнодержавних та відомчих нормативно-правових актах України.

Ключові слова: кадрова політика, виховання особового складу в органах внутрішніх справ.

Лукашенко А.А. / ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ ВОСПИТАТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ В ОРГАНАХ ВНУТРЕННИХ ДЕЛ УКРАИНЫ / Национальная академия внутренних дел, Украина

В статье анализируются нормы конституционного права относительно направлений кадровой политики в организации воспитательной работы в органах внутренних дел Украины. Выделены проблемные вопросы правового воспитания и пути его усовершенствования в действующих общегосударственных и ведомственных нормативно-правовых актах Украины.

Ключевые слова: кадровая политика, воспитание личного состава в органах внутренних дел.

Lukashenko A.A. / ORGANIZATIONAL AND LEGAL SUPPORT OF EDUCATOR WORK IS IN ORGANS OF INTERNAL AFFAIRS OF UKRAINE / National Academy of Internal Affairs, Ukraine

The norms of constitutional right are analysed in the article, directions of personnel politics in organization of educator work in the organs of internal affairs of Ukraine. The problem questions of legal education and way of their improvement are also distinguished in the norms of right.

In the article accents are done on conceptual positions of politics of MBC of Ukraine in relation to the necessity of education of new generation of workers of organs of internal affairs. Actuality of scientific range of problems in relation to the organizational and legal support providing of educator work in the organs of internal affairs of Ukraine consists in that the modern worker of organs of internal affairs is formed in the world of unsteady social professional relations that foremost must meet operating constitutional standards and assist strengthening of discipline and legality in the state, and in particular, in the system of work with a personnel.

Problem questions of the organizational and legal support providing of educator work with a personnel in the organs of internal affairs and directions of their optimization are studied fragmentary and does not have separate complex research. In most cases scientists pay attention to legal education in a theory and history of right, pedagogics and psychology and other humanity or separate directions of educator education. It is discipline and legality, legal questions of ethics of behavior and others like that. Therefore actuality of further study of questions of normatively-legal organization of educator work, being of ways of her improvement in the organs of internal affairs of Ukraine, further work and subjects of realization assignments is obvious.

The analysed normatively-legal acts in relation to the organizational and legal support providing of educator work in OBC testify that basis of educator work of MBC of Ukraine is the system of operating national and department normatively-legal acts.

Key words: personnel politics in the organs of internal affairs.

Концептуальні положення кадрової політики МВС України наголошують на потребі виховання нового покоління працівників органів внутрішніх справ та військовослужбовців внутрішніх військ ХХІ століття, здатних гідно відповідати на виклики і загрози часу, ефективно захищати громадян і державу від противправних посягань. Саме тому питання відповідності виховної роботи з особовим складом в органах внутрішніх справ (далі – ОВС) конституційним нормам та сучасним вимогам розвитку суспільства є актуальними, що відображені у низці чинних вітчизняних законодавчих актів (Указ Президента України про Стратегію державної кадрової політики на 2012-2020 роки від 1 лютого 2012 року № 45/2012, Рішення колегії МВС України, Програма зміцнення кадрового потенціалу МВС України на 2012-2016 роки та інші нормативно-правові акти).

Сучасний професіонал формується у світі нестійких соціально-професійних відносин, які перш за все повинні відповідати чинним конституційним нормам та сприяти зміцненню дисципліні і законності в державі, зокрема в системі роботи з особовим складом ОВС. Від змісту та якості цієї роботи залежать результати майбутньої професійної діяльності правоохоронця, здатність ефективно виконувати свої функції. Однак проблемні питання організаційно-правового забезпечення виховної роботи з особовим складом в ОВС та напрями їх оптимізації вивчаються фрагментарно і не мають окремого комплексного дослідження.

Власне проблема виховання, зокрема, в ОВС України, не нова. Більшість досліджень приділяють увагу саме правовому вихованню, яке вивчалося значною кількістю

науковців (особливо в колишньому СРСР) в теорії та історії права, педагогіці і психології та інших гуманітарних науках. Різні аспекти проблеми правового виховання в ОВС кінця ХХ – початку ХХІ століття в теорії права вивчали такі вчені, як М. І. Ануфрієв, В. Д. Бабкін, О. М. Бандурка, І. П. Голосніченко, С. Д. Гусарев, І. Г. Кириченко, В. В. Копейчиков, О. О. Орлова, П. М. Рабінович, О. Ф. Скаун, О. Р. Сурмяк, О. Д. Тихомиров, О. Н. Ярмиш; проблеми реформування ОВС щодо загальних зasad виховання – А. Г. Бойкова, М. О. Свіріна; адміністративно-правові засади діяльності вищих навчальних закладів МВС України з питань морально-правового виховання курсантів – Л. І. Миськів; педагогічна складова у правовому вихованні (І. Д. Бех, В. П. Бесpal'ко, О. І. Пометун, М. М. Фіцула та інші) різноманітної підготовки фахівців, у тому числі і для ОВС України, – А. О. Лігоцький та інші. Однак в Україні окремої комплексної наукової праці, присвяченої проблемам виховної роботи та шляхам їх вирішення, немає. Особливо багато уваги приділяється окремим напрямам, як-от: питанням дисципліні і законності, етици поведінки, роботі з ветеранами, підшефними, професійним знанням, спілкуванню з населенням тощо. Недостатньо сформована нормативно-правова база та слабка фахова підготовка самих керівників соціально-гуманітарного напряму свідчить про актуальність подальшого вивчення питань нормативно-правової організації виховної роботи, знаходження шляхів її вдосконалення в ОВС.

Мета статті полягає у дослідженні організаційно-правового забезпечення виховної роботи з особовим складом в органах внутрішніх справ, виділенні основних напрямів

та пошуку шляхів її вдосконалення.

Загальні проблеми виховання є фундаментом для їх вирішення у кожному з інститутів суспільства. Це також стосується і роботи органів внутрішніх справ. Розбудова громадянського суспільства, демократичної правової держави вимагає проведення в ОВС сучасної кадрової політики, впровадження її в роботу ОВС. Тому виховна робота повинна розглядатись як складова кадрової політики в ОВС та у тісній взаємодії з нею і бути незалежною від впливу будь-яких політичних, громадських об'єднань (п. 9. ст. 18 Закону України «Про міліцію») [1].

Ефективність роботи ОВС залежить від високої моральної зрілості особового складу, суворого дотримання законності, підвищення інтересу до особистості, умінні враховувати соціальні фактори в суспільстві та підвищувати власний професійний рівень. Про необхідність урахування соціальних факторів у забезпеченні професійної надійності персоналу зазначено і в Законі України «Про міліцію». Зокрема, ст. 5 Закону передбачено розвиток культури, такту працівника ОВС у стосунках з громадянами, а ст. 17 вимагає від працівника ОВС мати високі особисті, ділові, моральні й психологічні якості.

Таким чином, напрацьовано значну теоретико-методологічну базу із вивчення проблем виховання та виховної роботи в ОВС. Разом із тим існує значний розрив між теоретичними розробками та їх реалізацією на практиці.

У результаті аналізу чинних нормативно-правових актів МВС України стосовно організації виховної роботи з особовим складом нами виділено основні напрями, які найчастіше зустрічаються, а саме:

- громадянське та патріотичне (організація культурно-масової та просвітницької роботи, забезпечення соціального захисту в органах і підрозділах внутрішніх справ);
- розумове, фізичне виховання (вивчення, узагальнення і поширення позитивного досвіду, забезпечення якісного рівня виховної роботи в ОВС, професійної та службової підготовки працівників міліції тощо);
- правове виховання (підвищення ефективності діяльності органів та підрозділів внутрішніх справ України щодо виявлення, попередження та припинення, у межах їх компетенції, корупційних правопорушень та службових зловживань; підвищення рівня правової освіти; зміцнення дисципліни і законності тощо);
- моральне виховання (вивчення професійних та моральних якостей особового складу органів внутрішніх справ);
- превентивне виховання (розроблення проекту Програми профілактично-виховної роботи Міністерства внутрішніх справ України на 2012-2015 роки та Плану антикорупційних заходів у системі Міністерства внутрішніх справ на 2011-2015 роки).

Нормативно-правове забезпечення виховної роботи в ОВС здійснюється згідно з вимогами Конституції України, Закону України «Про міліцію», іншими законодавчими актами України, постановами Верховної Ради України, нормативно-правовими актами Президента України, Кабінету Міністрів України та МВС України. Стаття 3 Конституції України проголошує: «Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю». У ст. 92 Конституції України передбачено, що основи виховання визначаються виключно законами України (п. 6), а статті 85, 106, 116 визначають основні повноваження органів державної влади у різних сферах життєдіяльності держави, у тому числі й у сфері освіти, а відтак і виховання [2]. Про всеобщий розвиток людини як особистості, розвиток її талантів, виховання високих моральних якостей у дусі українського патріотизму і поваги до Конституції України тощо зазначається в Законі України «Про освіту» та Законі України «Про вищу освіту» (ст. 22, 41) [3; 4], про ведення навчальної та виховної роботи українською мовою зазначено у ст.

28 Закону України «Про мови в Українській РСР» [5].

У ст. 28 Закону України «Про мови в Українській РСР» [5] зазначено, що навчальна і виховна робота у ВНЗ ведеться українською мовою. Для підготовки національних кадрів у навчальних закладах можуть створюватися групи з навчанням відповідно національною мовою. У цих навчальних закладах також можуть створюватися групи і з російською мовою навчання. В усіх групах з російською мовою навчання та неукраїномовних навчальних закладах, незалежно від їх відомчого підпорядкування, забезпечується вивчення української мови.

У Державній національній програмі «Освіта (Україна ХХІ століття)», затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 1993 року № 896 зазначено, що національне виховання в українській державі має бути спрямоване на формування світоглядної свідомості, ідей, поглядів, переконань, ідеалів, традицій, звичаїв, інших соціально значущих надбань вітчизняної та світової духовної культури, що є органічним компонентом освіти і охоплює всі складові системи освіти.

Проаналізувавши загальнодержавні нормативні акти, які визначають засади виховання в Україні, перейдемо до розгляду нормативно-правових актів, що регламентують виховну роботу в ОВС. Так, на сьогодні основним нормативно-правовим актом, відповідно до якого функціонують органи та підрозділи внутрішніх справ України, є Закон України «Про міліцію» [1]. У ст. 3 цього Закону зазначено, що діяльність міліції будеться на принципах законності, гуманізму, поваги до особи, соціальної справедливості... У підрозділах міліції не допускається діяльність політичних партій, рухів та інших громадських об'єднань, що мають політичну мету. При виконанні службових обов'язків працівники міліції незалежні від впливу будь-яких політичних чи громадських об'єднань. У ст. 5 Закону України «Про міліцію» зазначено, що міліція виконує свої завдання неупереджено, у точній відповідності до закону, міліція поважає гідність особи і виявляє до неї гуманне ставлення, захищає права людини незалежно від її соціального походження, майнового та іншого стану, расової та національної приналежності, громадянства, віку, мови та освіти, ставлення до релігії, статі, політичних та інших переконань. У взаємовідносинах із громадянами працівник міліції повинен виявляти високу культуру і такт. Міліція не розголошує відомостей, що стосуються особистого життя людини, принижують її честь і гідність, якщо виконання обов'язків не вимагає іншого. А у п. 6 ст. 10 цього Закону зазначено, що працівники міліції зобов'язані брати участь у правовому вихованні населення. Наведені вище положення Закону України «Про міліцію» вказують на необхідність та важливість морально-правового виховання працівників ОВС.

У ст. 1 Дисциплінарного Статуту органів внутрішніх справ України зазначено, що службова дисципліна в ОВС України досягається шляхом «виховання в особи високих моральних і ділових якостей» [6]. У ст. 7 визначено обов'язки рядового і начальницького складу ОВС, частина з яких безпосередньо пов'язана з метою та завданнями морально-правового виховання, а саме: дотримуватися законодавства, неухильно виконувати вимоги Присяги працівника органів внутрішніх справ України, статутів і наказів начальників; поважати людську гідність, виявляти турботу про громадян і бути готовим у будь-який час надати їм допомогу; дотримуватися норм професійної та службової етики; у службовій діяльності бути чесним, об'єктивним і незалежним від будь-якого впливу громадян, їх об'єднань та інших юридичних осіб; постійно підвищувати свій професійний та культурний рівень; виявляти повагу до колег по службі та інших громадян, бути відкритим, дотримуватися правил внутрішнього розпорядку, носіння встановленої форми одягу, вітання та етикету; з гідністю і честю поводитися в позаслужбовий час, бути прикладом у до-

триманні громадського порядку, припиняти протиправні дії осіб, які їх учиняють. Керівники ОВС (ст. 8) зобов'язані бути прикладом у дотриманні законності, службової дисципліни, бездоганному виконанні вимог Присяги працівника органів внутрішніх справ України, статутів, наказів, норм моралі, професійної та службової етики, розвивати і підтримувати в підлеглих свідоме ставлення до виконання службових обов'язків, честь і гідність, заохочувати розумну ініціативу, самостійність, старанність у службі, уміло застосовувати заходи дисциплінарного впливу; особливу увагу приділяти дотриманню статутних відносин між підлеглими, створенню здорового морально-психологічного клімату в колективі, його згуртуванню, своєчасному запобіганню порушенням службової дисципліни та виявленню причин їх учинення [6]. Виконання особами рядового та начальницького складу вище зазначених обов'язків вимагає якісного морально-правового виховання персоналу органів внутрішніх справ.

Поняття «виховна робота з особовим складом ОВС» визначається у п. 1.1 Положення про організацію виховної роботи з особовим складом органів і підрозділів внутрішніх справ України, яке затверджено Наказом МВС України від 25 листопада 2003 року № 1458 [7], та у Методичних рекомендаціях з організації та проведення індивідуальної виховної роботи з особовим складом органів і підрозділів внутрішніх справ України як комплексне, котре охоплює різні заходи: організаційні, морально-психологічні, інформаційні, педагогічні, правові, культурно-просвітницькі та соціальні, спрямовані на забезпечення формування і розвитку в працівників особистої відповідальності за свідоме виконання вимог чинного законодавства України, високої духовної культури і моральних якостей, почуття патріотизму, державного світогляду, засвоєння морально-етичних норм поведінки тощо [8]. Зазначений вище Наказ МВС України затверджує Положення про виховну роботу з особовим складом органів та підрозділів внутрішніх справ; Типове положення про відділ (відділення, групу) роботи з особовим складом управління, відділів роботи з персоналом ГУМВС України в Автономній Республіці Крим, м. Києві та Київській області, УМВС України в областях, м. Севастополі та на транспорті; Положення про наставництво в органах внутрішніх справ України; Порядок організації та проведення соціально-гуманітарної підготовки рядового та молодшого начальницького складу органів та підрозділів внутрішніх справ.

Суб'єктами здійснення виховної роботи в ОВС є:

- керівники органів і підрозділів – відносно безпосередньо підпорядкованого особового складу;
- працівники апаратів по роботі з персоналом – відповідно до функціональних обов'язків;
- помічники заступників начальників органів і підрозділів по роботі з персоналом з організації виховної роботи та старшими інспекторами з виховної роботи;
- громадські організації, створені в органах і підрозділах відповідно до законодавства та нормативно-правових актів МВС України;
- наставники – відносно закріплених працівників.

До участі у виховній роботі можуть залучатись органи місцевого самоврядування, релігійні, громадські та інші організації, які створені і діють згідно із законодавством. Загальне керівництво виховною роботою з особовим складом та її координацію здійснює керівник органу, підрозділу. Організація виховної роботи в органі, підрозділі покладається на заступників керівників по роботі з персоналом.

У Положенні про Департамент кадрового забезпечення Міністерства внутрішніх справ України, затверджено му наказом МВС України від 17 лютого 2012 року N 143, завданнями, які охоплюють виховну роботу, є: організація роботи зі зміцнення дисципліни та законності в діяльності органів і підрозділів внутрішніх справ; організація та проведення культурно-масової та просвітницької роботи в

органах і підрозділах внутрішніх справ; забезпечення соціального захисту працівників органів внутрішніх справ, ветеранів, пенсіонерів та членів їхніх сімей; вивчення, узагальнення і поширення позитивного досвіду організації роботи з добору, розстановки, навчання та виховання працівників органів внутрішніх справ.

У Програмі антикорупційних заходів у системі МВС на 2011-2015 роки, затверджений наказом МВС України від 8 липня 2011 року № 409, наголошено на превенції виховання, а саме: забезпечення комплексного поєднання профілактичних, попереджувальних та правозастосувальних заходів, спрямованих, насамперед, на ліквідацію умов, що створюють сприятливе підґрунтя для вчинення право-порушення у сфері оперативно-службової діяльності, що передбачено Програмою профілактично-виховної роботи серед особового складу органів та підрозділів внутрішніх справ на 2008-2012 роки, Інструкцією про порядок забезпечення органами та підрозділами внутрішніх справ України профілактики злочинних, корупційних діянь та інших протиправних дій серед особового складу, затвердженою наказом МВС від 23 лютого 2009 року № 76 та низкою інших регулятивних і розпорядчих актів, що дозволяє забезпечити підвищення якісного рівня виховної роботи в ОВС, професійної та службової підготовки працівників міліції, у тому числі щодо підвищення рівня їх правової освіти та правового виховання особового складу з питань профілактики корупційних правопорушень.

У п. 48 Статуту патрульно-постової служби міліції України, затвердженого Наказом МВС України від 28 липня 1994 року № 404, успішне виконання покладених на патрульно-постову службу завдань забезпечується вихованням в особистого складу вірності Присязі; зміцненням законності, дисципліни та організацією виховання особового складу (п. 49, з). Помічник командира окремого взводу – він же командир відділення (полку, батальйону, роти) – є безпосереднім начальником і вихователем міліціонерів відділення (п. 58). Патрульні і постові наряди при несенні служби зобов'язані виявляти причини й умови, які сприяють вчиненню злочинів, у межах своєї компетенції вживати заходів до їх усунення, брати участь у правовому вихованні населення (п. 125, а).

Сучасні вимоги реформування МВС України перш за все пов'язані з кадровою політикою, складовою якої є також і виховна робота в ОВС, нормативно-правове забезпечення якої регулюється вимогами наказу МВС України «Про формування кадрового резерву на керівні посади» [9], який розроблено Департаментом кадрового забезпечення відповідно до положень Указу Президента України «Про Президентський кадровий резерв «Нова еліта нації» [10]; схваленим анонсованим рішенням колегії МВС України від 05.07.2012 № 18км/3 Програми зміцнення кадрового потенціалу МВС на 2012-2016 роки, а також наказами МВС України від 20 липня 2010 року № 347 «Про затвердження Переліку пріоритетних напрямів наукового забезпечення діяльності органів внутрішніх справ України на період 2010-2014 років», від 8 липня 2011 року № 409 Про затвердження Програми антикорупційних заходів у системі МВС на 2011-2015 роки. У вказаних нормативно-правових актах існує пропозиція розробки проектів нормативно-правових та розпорядчих актів органів державної влади та управління, які повинні закріпити практичний механізм реалізації чинних норм законодавства в частині соціального захисту працівників міліції та членів їх сімей. З цією метою обговорюються Комплексні заходи з формування позитивного іміджу органів внутрішніх справ України на 2013-2014 роки; Програма профілактично-виховної роботи Міністерства внутрішніх справ України на 2012-2015 роки; виконання Плану антикорупційних заходів у системі Міністерства внутрішніх справ на 2011-2015 роки; підвищення якісного рівня виховної роботи в ОВС, професійної та

службової підготовки працівників міліції, у тому числі щодо підвищення рівня їх правової освіти, практичних навичок правозастосовчої та організаційно-розворядчої діяльності.

Проаналізовані нормативно-правові акти стосовно організаційно-правового забезпечення виховної роботи в ОВС свідчать про те, що основою виховної роботи МВС України є система загальнодержавних та відомчих нормативно-правових актів. У зв'язку з цим їх доцільно об'єднати у зовнішні (загальнодержавні) та внутрішні (відомчі) правові акти. В усіх нормативно-правових актах МВС України акцентується увага на комплексному характері виховної роботи. Виділено правове, моральне, фізичне та естетичне виховання (зокрема, ст. 5 Закону України «Про міліцію»; Правила поведінки та професійної етики осіб рядового та начальницького складу органів внутрішніх справ України, затверджені Наказом МВС України від 22 лютого 2012 року № 155 тощо). Як правило, чимало проаналізованих правових норм мають імперативний характер.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про міліцію: Закон України від 20 грудня 1990 р. : за станом на 16 травня 2013 р. N 245-VII (245-18) // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 4. – Ст. 20.
2. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. : за станом на 19 вересня 2013 р. N 586-VII // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
3. Про освіту : Закон України № 1060-XII від 23 травня 1991 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 34. – Ст. 451.
4. Про вищу освіту: Закон України від 17 січня 2002 р. : за станом на 16 жовтня N 5460-VI (5460-17) // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 20. – Ст. 134.
5. Про мови в Українській РСР: Закон України від 28 жовтня 1989 р. : за станом на 6 березня 2003 р. N 594-IV (594-15) // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1989. – № 45. – Ст. 631.
6. Про Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України: Закон України від 22 лютого 2006 р. : за станом на 16 травня 2013 р. N 245-VII (245-18) // Офіційний вісник України. – 2006. – № 12. – Ст. 791.
7. Положення про організацію виховної роботи з особовим складом органів і підрозділів внутрішніх справ України: наказ МВС України від 25 листопада 2003 р. № 1458.
8. Методичні рекомендації з організації та проведення індивідуальної виховної роботи з особовим складом органів і підрозділів внутрішніх справ України // Організація роботи з персоналом в органах внутрішніх справ України: Метод. посібник. – К.: РВВ МВС України, 2002. – 348 с.
9. Про затвердження Положення про порядок формування кадрового резерву на керівні посади в Міністерстві внутрішніх справ України, його територіальних органах та підрозділах : Наказ МВС України 17 вересня 2012 р. № 808.
10. Про Президентський кадровий резерв «Нова еліта нації» : Указ Президента України 5 квітня 2012 року № 246/2012 // Офіційний вісник Президента України. – 2012. – № 13. – Ст. 328.

УДК 342.41

ВПЛИВ КОНЦЕПЦІЇ ВЕРХОВЕНСТВА КОНСТИТУЦІЇ НА ТЕОРИЮ КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМУ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВОПОРЯДКУ В ДЕРЖАВІ

Подорожна Т.С.,
к.ю.н., доцент, доцент кафедри економічної теорії і права
Подільський державний аграрно-технічний університет

Стаття присвячена авторському баченню впливу принципу верховенства Конституції на теорію конституціоналізму, що забезпечує єдність правового регулювання, стабільність економічного розвитку України, а також забезпечує необхідний правопорядок в державі

Ключові слова: Конституція України, верховенство Конституції, конституціоналізм, правова система, правовий порядок, правове регулювання, законодавство України.

Подорожная Т.С. / ВЛИЯНИЕ КОНЦЕПЦИИ ВЕРХОВЕНСТВА КОНСТИТУЦИИ НА ТЕОРИЮ КОНСТИТУЦИОНАЛИЗМА КАК НЕОБХОДИМОЕ УСЛОВИЕ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ПРАВОПОРЯДКА В ГОСУДАРСТВЕ / Подольский государственный аграрно-технический университет, Украина

Статья посвящена авторскому видению влияния принципа верховенства Конституции на теорию конституционализма, обеспечивает единство правового регулирования, стабильность экономического развития Украины, а также обеспечивает необходимый правопорядок в государстве

Ключевые слова: Конституция Украины, верховенство Конституции, конституционализм, правовая система, правовой порядок, правовое регулирование, законодательство Украины.